

ТОРА ОР • ПАРШІ МІКЕЦ • МААМАР 11

מי כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ

«Хто подібний до Імені Б-га (Гавая),
нашого Б-га, Який високо підноситься,
щоб сидіти, і схиляється, щоб дивитися...»

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/11/

1 מי כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ. הנה כתיב כי נר מצוה ותורה אור.

«Хто подібний до Гавая, нашого Б-га, Хто високо підносить [Себе], щоб сидіти, і схиляється низько, щоб дивитися на небеса й землю?» А тепер написано: «Бо міцва (заповідь) — світильник, а Тора — світло».

הרי שהמשיל הכתוב את המצוה לנר וכתוב נר הוי"ה נשמת אדם שהנשמה נמשלה לנר. וצריך להבין מהו ענין הנר של מצוה ומהו הנר של הנשמה.

Отже, бачимо, що вірш уподібнює міцву до світильника. І написано: «Світильник Гавая — душа людини»: душу уподібнено до світильника. Потрібно зрозуміти, що означає світильник міцви і що означає світильник душі.

2 והנה ענין הנר הוא שקרוי ע"ש [על שם] הפתילה כי היא עיקר הנר. אך אין נר בלא שמן.

Отже, світильник називається за гнотом, адже [gnit] — його головна частина. Однак світильника без олії не буває.

שהשמן הוא הגורם להיות הדלקת הנר בנחת שיהא שוהה ומתעכב זמן מה. ואילולי השמן הי' [יהי] דולק מהר ובמרוצה. והיינו ע"י שהשמן נמשך אחר הפתילה.

Олія забезпечує спокійне горіння світильника, завдяки чому він горить і триває певний час; якби не олія, він горів би швидко й бурхливо. Це відбувається тому, що олія тягнеться слідом за гнотом.

והוא נשרף ונכלה באור הנאחז בפתילה עד שהוא כלה לגמרי ולא נשאר ממנו כלום מפני שהוא עולה כולו באש. ומ"מ הפתילה היא עיקר הנר.

І [олія] згоряє та вичерпується у світлі, що охоплює гніт, аж поки не згорає вся і від неї зовсім нічого не залишається, бо вона вся підноситься у вогні. Та попри це гніт є головною частиною світильника.

לפי שהאור הדולק הוא ע"י שנאחז בפתילה. ואלו היה האור נטבע בשמן היה ככה רק שהפתילה היא המחברת את האור אל השמן כשהשמן נמשך אחר הפתילה:

Адже світло горить завдяки тому, що закріплюється на гноті. Якби світло занурилося в олію, воно згасло б; натомість саме гніт поєднує світло з олією, коли олія тягнеться слідом за гнотом.

3 ולהבין משל זה כנמשל בנר מצוה ונר הוי"ה נשמת אדם. צריך להקדי" [להקדים] ענין ואהבת וגו' בכל

לכבך כבי' יצריך ביצ"ט [ביצר טוב] וביצה"ר [וביצר הרע]

Щоб зрозуміти, як ця аналогія стосується світильника міцви та «світильника Імені Б-га (Гавая) — душі людини», спершу слід пояснити зміст слів «Полюбиш» тощо: «усім своїм серцем (левевеха)» — обома своїми схильностями, добрим і злим началом.

שלכאורה אינו מוכן איך ישוב היצה"ר [היצר הרע] לאהבה את הוי"ה ע"י האדם והלא לא ישמע אליו.

На перший погляд незрозуміло: як зле начало може через людину звернутися до любові до Гаваї? Адже воно її не послухається!

אך הענין הוא כי הנה ביאור ענין יצ"ט [יצר טוב] ויצה"ר [ויצר הרע] הוא כי נודע שיש בכל אדם ב' נפשות נפש אלהית ונה"ב [ונפש הבהמית] וכל נפש מתחלקת לשנים. שהם שכל ומדות.

Але справа ось у чому. Пояснення суті доброго й злого начал полягає в тому, що, як відомо, у кожної людини є дві душі — Б-жественна душа (нефеш елокіс) і тваринна душа (нефеш габа-гаміт), і кожна душа поділяється на дві складові: інтелект та емоційні атрибути (мідот).

4 והנה עיקר הנפש הוא השכל. כי נה"א [נפש האלקית] עיקרה היא נפש המשכלת ומתכוננת תמיד ומשגת

באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה.

Отже, сутність душі — це інтелект. Адже Б-жественна душа (нефеш елокіс) за своєю суттю є душею, що мислить, постійно споглядає й осягає Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він.

ואין לה השכלה אחרת. והמדות אהוי"ר [אהבה ויראה] הנולדות מן השכל והשגה זו הן הנקראות בשם יצ"ט [יצר טוב].

Вона не має іншого [предмета] для роздумів. А емоційні атрибути (мідот) — любов і трепет (агава ве-йіра), що народжуються з цього інтелекту й осягнення, — називаються добрим потягом.

5 **וכן עיקר נה"ב** [נפש הבהמית] היא המשכלת ומשגת גשמיות עוה"ז וחומריותן שהוא זלעז"ז [זה לעומת זה] לעומת נה"א [נפש האלקית]. שהשכל המלוכש בענינים גשמיים [גשמיים] הוא הפך ממש מן השכל שבנה"א [שבנפש האלקית].

Так само сутність тваринної душі (нефеш габагаміт) — це [здатність] мислити й осягати фізичний світ і його матеріальність, що є «одне навпроти одного» стосовно Б-жественної душі (нефеш елокіс). Адже розум, вбраний у матеріальні речі, є цілковитою протилежністю розуму в Б-жественній душі,

שהיא בחי' חכמה עליונה בחי' חכים ולא בחכמה ידיעא. למעלה מן השכל המושכל ומושג בגשמיות.

який є рівнем вищої мудрості (Хохма), рівнем «мудрий, але не мудрістю, доступною пізнанню», що стоїть вище за розум, який уявляють і осягають у фізичних поняттях.

6 **והשכל המושכל ומושג בגשמיות ע"פ שכל אנושי הוא שקר והפך ממש מחכמת אלהות שהיא חכמת אמת והמדות הנולדות משכל הגשמי הן הנק' בשם יצה"ר** [יצר הרע]

Розум, який осягає речі в матеріальних поняттях, спираючись на людський розум, є неправдою і цілковитою протилежністю Б-жественної мудрості — мудрості істини; а емоційні атрибути (мідот), що народжуються з матеріального розуму, називаються злим началом.

וצריך האדם לאכפייא לון שלא יתנהג ע"פ מדות שנולדו מן השכל הגשמי. רק ואהבת את הוי"ה אלקיך בכל לבבך. היינו בהגביר כח נה"א [נפש האלקית] המשכלת.

Людина повинна приборкати їх, щоб не керуватися емоційними атрибутами, що народилися з матеріального розуму, а лише [згідно з] словами: «І любитимеш Гаваю, свого Б-га, усім серцем своїм». Тобто слід посилити силу мислення Б-жественної душі (нефеш елокіс).

7 **ומתבונן באוא"ס** [באור אין סוף] **בפסוק ראשון דק"ש** [דקריאת שמע] **שמע ישראל. שמע לשון הבנה כי הוי"ה הוא אלהינו**

І людина споглядає Нескінченне світло (Ор Ейн Соф) у першому вірші Шма: «Слухай, Ізраїлю». «Слухай» — слово, що означає розуміння: що Ім'я Б-га (Гавая) є нашим Б-гом (Елокейну).

פִּי אֱלֹהֵינוּ הוּא עֲנִין הַתְּהוּוֹת בְּחִי מִמֶּכֶּעַ [ממלא כל עלמין] וְסוֹכֶּעַ הוּא נִמְשָׁךְ מִבְּחִי הוִי"ה הִיָּה הוּא וַיְהִיָּה שֶׁהוּא אוֹא"ס [אור אין סוף] בִּ"ה שֶׁהוּא בְּחִי אֵין וַתְּהוּוֹת הִישׁ הוּא מֵאֵין מִמַּשׁ.

Значення слів «наш Б-г» полягає у творенні — у рівні світла, що наповнює всі світи (мемале коль альмін), і світла, що охоплює всі світи (совев коль альмін). Воно походить від рівня Гавая — «Він був, Він є і Він буде», тобто від Ор Ейн Соф (благословенний Він) — рівня айін (ніщо); а виникнення єш (чогось) є справді з нічого.

8 וַתְּהוּוֹת זֶו נִמְשָׁךְ תָּמִיד יֵשׁ מֵאֵין כִּמְאָמֵר וּבִטּוּבוֹ מַחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד כּוִי. וְהוּא הוִי"ה אֶחָד אֶתָּה הוּא קוֹדֵם שֶׁנִּבְחָעַ [שנברא העולם] וְאַתָּה הוּא כּוִי.

Це постання чогось із нічого безперервно низводиться, як сказано: «І Своєю добротою Він щодня безперервно оновлює...» тощо. І Він — Ім'я Б-га (Гавая) — єдиний: «Ти є Він до створення світу, і Ти є Він» тощо.

שֶׁאֵין הַתְּהוּוֹת הָעוֹלָמוֹת פּוֹעֲלִים בּוֹ שׁוֹם שִׁינוּי חַי"ו [חס ושלום]. לִפִּי שֶׁאֵינוּ דוֹמָה מַעֲשֵׂה הַקִּבְיָה לַמַּעֲשֵׂה בּוִי"ד [בשר ודם].

Адже постання світів не спричиняє в Ньому жодної зміни — не дай Б-г, бо Святий, благословенний Він (Кудша бріх ху), діє не так, як людина з плоті й крові.

שֶׁמַּעֲשֵׂה אָנוּשׁ הֵנָּה כַּח הַפּוֹעֵל מִמַּשׁ הוּא בִּנְפֻעַל. כִּמוֹ עֲדִי"מ כִּשְׁעוֹשֶׂה דָּבָר פּוֹנֶה אִ"ע [את עצמו] וּמַעֲמִיק שְׁכָלוֹ בְּדָבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה.

Бо в людській праці сила того, хто створює, фактично присутня у створеному ним. Наприклад, коли він щось створює, то спрямовує себе [до нього] і глибоко занурює свій розум у те, що створює.

9 וְעֵיכׁ הַדָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה פּוֹעֵל בּוֹ שִׁינוּי בְּכַח שְׁכָלוֹ. אֲבָל הַתְּהוּוֹת הָעוֹלָמוֹת מֵאוֹא"ס [מאור אין סוף] בִּ"ה אֵין פּוֹעֲלִים בּוֹ שׁוֹם שִׁינוּי חַי"ו [חס ושלום]. וְהִי אֶחָד כִּמוֹ קוֹדֵם שֶׁנִּבְחָעַ [שנברא העולם].

Тому створена ним річ спричиняє зміну в ньому — у силі його інтелекту. Але виникнення світів із Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), благословенний Він, не спричиняє в Ньому жодної зміни, не дай Б-г; а Гавая — Єдиний, так само як і до створення світу.

לפי שבשכמל"ו [שברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] **שכל התהוות העולמות וקיומם וחיותן אינן אלא מבחי מלכותו ית' שבמה שהוא מלך עליהם מחיה ומהוה אותם דהיינו בחי' שמו ית' בלבד.**

Бо [значення вислову] «Благословенне ім'я слави Його царювання навіки-віків» полягає в тому, що виникнення світів, їхнє існування та життєва сила походять лише з рівня Його царювання (Малхут), благословенний Він: будучи Царем над ними, Він дає їм життя й приводить їх до буття. Це лише рівень Його Імені, благословенний Він.

10 **ושם שייך כח הפועל בדבר ה' שמים נעשו כי דבר מלך שלטון כתיב מלכות כ"ע** [כל עלמין].
יחיד חי העולמים מלך כנודע.

I саме там [у Його царюванні (Малхут)] виявляється сила Творця: «Словом Гавая були створені небеса», адже написано: «Слово царя владне». Також написано: «Царювання Твоє — царювання всіх світів»; «Єдиний, Життя світів, Цар», як відомо.

וכאשר יעמיק האדם שכלו ומחשבתו בזה בעומק בינתו ובעומקא דלבא. אזי תבטל הנפש החיונית מהשכלתה בגשמיות בתגבורת הנפש האלהית המשכלת ומתבוננת בגדולת א"ס ב"ה

I коли людина глибоко занурює в це свій розум і думку — в глибину свого розуміння та в глибину серця, — тоді життєва душа перестає мислити про матеріальні речі завдяки перевазі Б-жественної душі (нефеш елокіс), яка мислить і споглядає велич Нескінченного (Ейн Соф), благословенний Він,

להוליד מרוח בינתה והתבוננותה אהבה עזה כרשפי אש לדבקה בו ית' בדכיקה וחשיקה וחפיצה בהתלהבות עצומה

щоб із духу її розуміння та споглядання народилася палка любов, наче спалахи вогню, — щоб приліпитися до Нього, благословенного, із приліпленням, жагою й бажанням, у надзвичайному запалі,

עד כלות הנפש כמ"ש נכספה וגם כלתה נפשי וגו'.

аж до самовичерпання душі (келот га-нефеш), як написано: «Тужить моя душа, і навіть знемагає», тощо.

11 ועמך לא חפצתי בארץ כלה שארי ולבבי וגוי. ואזי תהיה החכמה שבנפש החיונית כשמן הנמשך אחר

הפתילה שהיא נר ה' נשמת אדם

«З Тобою я нічого не бажаю на землі; плоть моя й серце моє згорають» тощо. Тоді мудрість (Хохма) життєвої душі буде подібна до олії, що тягнеться за гнотом, який є «світильником Імені Б-га (Гавая), душею людини»:

שהנשמה היא הפתילה המחברת אור האהבה עזה ורשפי אש להאיר בנה"ב [בנפש הבהמית] עד שתכלה ותכסוף ג"כ לדבקה בו בדביקה חשיקה כו'.

Адже душа — це гніт, який поєднує світло палкої любові й вогнених спалахів, щоб осяяти тваринну душу, аж поки й вона не згорить і не забажає приліпитися до Нього, з прагненням єднання й тугою за Ним тощо.

ולהיות ואהבת וגוי בכל לבבך וגדול יהי [יהיה] כח כלות הנפש הבהמית ביתר שאת בבחי' שמן הנכלה ועולה עד שנעשה ממנו כולו אש של אור הנר

І тоді буде «Люби... всім серцем твоїм»; і великою буде сила тваринної душі згоряти (келот га-нефеш — згорання душі) — у значно вищому ступені, подібно до олії, що згорає й піднімається, аж поки вся вона не стане полум'ям світла світильника,

ע"י בחי' צעק לבם והוא התהפכות בחי' האש שבה. ורשפי אש אהבה עזה כו'. וזהו נר של הנשמה שהיא מהתבוננות נפש האלהית עצמה:

завдяки рівню «закричало їхнє серце», тобто перетворенню вогню всередині неї, і «вогненим спалахам» — палкій любові тощо. І це — світильник душі, що походить від споглядання самої Б-жественної душі.

12 וענין נר של המצוה היא שהמצוה יש לה סגולה פרטית להעלות את נה"ב [נפש הבהמית] ולקשרה באו"ס

[באור אין סוף] ב"ה כמא' [כמאמר] אק"ב [אשר קדשנו במצותיו] בקדש העליון שהוא למעלה מן ההשתלשלות.

А сутність світильника міцви (заповіді) полягає в тому, що міцва має особливу силу (сегула) піднести тваринну душу й прив'язати її до Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), благословенний Він, як сказано в словах: «Який освятив нас Своїми заповідями» — у вищій святості, що перебуває вище за ланцюг послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут).

כי המצות הם לבושין ונקי לבוש מלכות שהם בחיי מקיפים שמקיפים ומלבישים את הנפש מראשה ועד רגלה

Адже міцвот — це одяг, і їх називають «царським одягом», бо вони є охоплювальними рівнями (макіфiм), які оточують і одягають душу від голови до ніг,

להיות צרורה בצרור החיים את ה' ממש שע"י מעלה את הנפש כמו האדם כשהוא לבוש יכולין להמשיך אותו ע"י לבוש.

щоб вона була «зав'язана у вузлі життя з Ім'ям Б-га (Гавая)», воістину. Завдяки цьому [міцва] підносить душу, подібно до того, як одягнену людину можна потягнути за її одяг.

13 וכן כצרור אבן במרגמה. שע"י שצרור בחרט זורקין אותו למעלה יותר. הכלל שכל בחיי מקיף הוא העלאה למעלה.

Так само: «як камінь, прив'язаний у праці»: оскільки він прив'язаний у торбинці, його кидають вище. Загальне правило таке: кожен рівень макіф (охоплювального світла) є піднесенням угору.

ולכן לובשין טלית ותפלין קודם התפלה להמשיך בחיי מקיף למעלה להעלות את נה"ב [נפש הבהמית] בתפלה כנודע שאין התחתון עולה למעלה עד שיורדת תחלה הארה מלמעלה. והתפלה היא עליית נה"ב [נפש הבהמית].

Тому перед молитвою одягають таліт і тфілін, щоб притягнути згори рівень макіф і тим самим піднести тваринну душу (нефеш габагаміт) під час молитви; адже, як відомо, нижчий не підноситься вгору, доки спершу згори не спуститься саяво. А молитва — це піднесення тваринної душі.

ולכן התפלה היא נוסחא אחת בכל יום כל ימי חייו של אדם הקצובים לו ימי שנותינו בהם שבעים שנה הם כפי נצוצות נפש הבהמית שצריכין להעלות (משא"כ נפש האלהית היא נצחית) וכל יום נעשה בחיי חדשה.

Тому молитва має один і той самий текст щодня [бо] всі дні життя людини, відведені їй, — «дні років наших — сімдесят років» — відповідають іскрам тваринної душі, які потрібно піднести (на відміну від Б-жественної душі (нефеш елокіс), що є вічною); і щодня постає новий аспект (бхіна).

וצריך להעלות גם אותו נצוץ שמתחדש והכל היא העלאה אחת (משא"כ לימוד התורה צריך דוקא ללמוד בכל יום דבר חדש)

І цю іскру, що виникає наново, теж слід піднести, і це все є одним піднесенням (на відміну від вивчення Тори: щодня неодмінно слід вивчати щось нове).

ולכן כל המצות נקראות בשם צדקה כי צדקה תרומם גוי

Тому всі міцвот називаються цдакою (благодійністю), бо «цдака підносить народ».

שע"י הצדקה וחסד שעושין למטה להחיות רוח שפלים ועני חשוב כמת. כן ויותר מכן לאין קץ נמשך רוח חיים מלמעלה מחיי החיים ב"ה להחיות מתים ממש

Бо завдяки цдаці й милосердю, які виявляють унизу, щоб оживити дух смиренних (а бідного вважають за мертвого), так само, і незмірно більшою мірою, згори притягується дух життя — від Життя життя, благословенний Він, — щоб оживити тих, хто справді мертвий,

בבחי' ימין מקרבת וימינו תחבקני ממש באור המקיף שמלמעלה לרומם ולהעלות את הנפש למעלה מעלה באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה ממש וזהו ענין נר מצוה:

у вимірі «правиця наближає» і «Його правиця справді обіймає мене» — завдяки охоплювальному світлу, що йде згори, аби звеличити душу й піднести її все вище й вище, до самого Нескінченного світла (Op Eйн Соф), благословенного Він. І в цьому суть світильника міцви:

14 אך התורה אור הוא המשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה מלמעלמ"ט [מלמעלה למטה]. והיא אור וגילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש שלמעלה מעלה מהשתלשלות שירידת והדרגת סדר השתלשלות היא בחי' העלם והתלבשות אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה להיות התהוות מהות אחר מהות באופנים ומינים שונים.

Але «Тора — це світло» означає притягнення Нескінченного світла (Op Eйн Соф), благословенний Він, згори донизу. Це світло й одкровення самого Нескінченного світла, благословенний Він, яке перебуває далеко понад ланцюгом послідовного розгортання світлів згори вниз (ішталшелут); адже спуск і градація порядку ішталшелут — це рівень приховування й облачення Нескінченного світла, благословенний Він, завдяки чому одна сутність за іншою може поставати в різних формах і видах.

15 וכמ"ש ישת חשך סתרו שהוא חשך והעלם ולא אור וגילוי. ועל התורה נאמר מגלה עמקות מני חשך. וממעמקים קראתיך הוי"ה.

Як написано: «Він зробив темряву Своїм сховком» — це темрява й прихованість, а не світло та розкриття. Про Тору сказано: «Він відкриває глибини з темряви»; і також: «Із глибин я кликав Тебе, Гавая».

וזהו תכלית בריאת האדם להמשיך על נפשו וא"ס [אור אין סוף] ב"ה שלמעלה מן ההשתלשלות.

І саме в цьому полягає мета створення людини: низвести на свою душу Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, що перебуває вище за ланцюг послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут),

להיות אור א"ס ב"ה שורה למטה כמו למעלה כמ"ש אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים. כלומר כשם שאני ראשון קודם שנבה"ע [שנברא העולם].

щоб Ор Ейн Соф, благословенний Він, перебував унизу так само, як угорі, як написано: «Я — перший і Я — останній, і поза Мною немає Б-га». Тобто, подібно до того як «Я — перший» — до того, як був створений світ,

16 ואחרון לאחר שנברא העולם. כן מבלעדי דהיינו באמצעות בשעת בריאת העולם יהי' [יהיה] אור א"ס ב"ה נמשך למטה שיהי' [שיהיה] בטול העולם במציאות כמו קודם שנברא ואחר שנברא והיינו ע"י התורה כי אורייתא מחכמה נפקת.

і «останній» — після того, як світ був створений, — так само «окрім Мене» (мібальдаі), тобто посередині, під час створення світу, Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, буде притягнуте донизу, щоб світ у своїй реальності перебував у стані самоусунення (бітуль), як до його створення, так і після нього. І це відбувається через Тору, адже «Тора виходить із мудрості (Хохми)».

17 וכמ"ש לכבודי בראתיו. כבו"ד בגימטריא ל"ב הם ל"ב נתיבות חכמה. בראתיו בחי' תלמוד. יצרתיו בחי' משנה. ועשיתיו בחי' מקרא.

І як сказано: «Заради Моєї слави (кеводі) Я створив його». Числове значення слова «кавод» (слава) — тридцять два; це тридцять два шляхи мудрості (Хохми). «Я створив його» — це рівень Талмуду; «Я сформував його» — рівень Мішни; «і Я зробив його» — рівень Святого Письма (Мікри).

שכולם הם בבחי' חכמה ואור א"ס ב"ה שורה ומתגלה בחכמה שאין שם שום הסתר פנים.

Адже всі вони належать до рівня Хохми, і Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, перебуває та розкривається в Хохмі, де немає жодного приховування Лику.

18 **ושם הוא בחי' אני ה' לא שניתי כמו קודם שנברא העולם. ולכן רב יהודא דכולי תנויי' בנויקין הוה לזכות את הזכאי. ולחייב את החייב. להפריד ביניהם. בכדי להפריד החיצונים מהקדושה ויתפרדו כל פועלי און כו'.**

І там є рівень «Я, Гавая, не змінився», як і до того, як був створений світ. Тому Рав Єгуда, усе навчання якого проходило в [порядку] Незікін, навчався виправдовувати невинного й визнавати винним винного, відокремлювати їх одне від одного, щоб відділити зовнішні сили від святості, і «розсіються всі, хто чинить зло» тощо.

ולכן היה פטור מן התפלה לפי שהיתה תורתו אומנתו כר' [כרבי] שמעון בן יוחאי וחביריו.

Тому він був звільнений від молитви, бо Тора була його заняттям, як у Рабі Шимона бар Йохая та його товаришів.

והיינו מפני שרב יהודא היה אדם גדול מאד עד שאמר עליו שמואל אין זה ילוד אשה דאימתא דמאריה עליה שהי' [שהיה] בחינת ביטול לאוא"ס [לאור אין סוף] ב"ה שהמשיך עליו בק"ש [בקריאת שמע].

Це було тому, що Рав Єгуда був надзвичайно великою людиною, аж до того, що Шмуель сказав про нього: «Цей не народжений жінкою», бо трепет перед його Владикою перебував над ним: він перебував у стані самоусунення (бітуль) перед Нескінченним світлом (Ор Ейн Соф), благословенний Він, яке він притягував на себе під час читання Шма.

(כי מן הק"ש [הקריאת שמע] לא היה פטור ואפילו ר' [רבי] שמעון בן יוחאי וחביריו אלא מן התפלה)

(Адже він не був звільнений від читання Шма; і навіть Рабі Шимон бар Йохай та його товариші були звільнені лише від молитви.)

והיתה תורתו ג"כ בבחי' בטול ממש בבחי' ואשים דכרי בפ"ך. ודכרי אשר שמתי בפ"ך וכמארו"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מתניתין מלכתא.

І його Тора теж перебувала в стані справжнього бітулю, на рівні слів «І вклав Я слова Мої в твої уста» та «Слова Мої, які Я вклав у твої уста», і, як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті: «Мішна — цариця»,

בחי מלך שמצוה וגוזר שיהי [שיהיה] הפסק כך כי מלך במשפט יעמיד ארץ לזכות את הזכאי כו'. שיש ב' בחי'. בחי' עבד שלומד כדי שידע רצון המלך.

тобто рівень царя, який наказує й ухвалює, яким має бути рішення, адже «цар утврджує країну справедливим судом», щоб виправдати невинного тощо. Бо є два рівні: рівень слуги, який навчається, аби знати волю царя,

19 ובחי' מלך שבעת לימודו הוא הגוזר ומצוה לעצמו כו' וז"ש [וזהו שכתוב] ויהי בישרון מלך לפי ששכינה היתה מדברת מתוך גרונו של משה.

і рівень царя, який під час навчання сам постановляє й наказує тощо. І саме про це сказано: «І був цар у Йешуруні», бо Б-жественна присутність (Шехіна) промовляла з горла Моше.

וכך ר' [רבי] שמעון בן יוחאי וחביריו רב יהודא לפי מדרגתו.

Так само й раббі Шимон бар Йохай та його товариші, а також Рав Єгуда — відповідно до його рівня.

שכפי ערך בטול נפשו לאור א"ס ב"ה. ככה היתה המשכת אור א"ס ב"ה בתורתם ועבודתם. והמשנה המדברת בפיהם היא דבר ה' ממש. ועי"ז נמשך בטול העולם במציאות למטה כמו למעלה:

Бо відповідно до міри самоусунення (бітуль) його душі перед Нескінченним світлом (Ор Ейн Соф), благословенний Він, таким самим було й низведення Ор Ейн Соф, благословенного Він, у їхню Тору та служіння. А Мішна, що промовляла їхніми устами, є справді словом Б-га. Завдяки цьому внизу, як і нагорі, низводиться бітуль світу у його бутті.

20 והנה אור התורה הזה נאחז ומתחבר במצוה כי כל התורה שלפנינו הן תושב"כ [תורה שבכתב] ושבע"פ [ושבעל פה] עיקרן ויסודותן היא במצות

Тепер це світло Тори знаходить опору в міцві й поєднується з нею, адже вся Тора, що є перед нами, — і Письмова Тора, і Усна Тора — має свою сутність і підвалини в міцвот.

שעי"ז נאמר ותמלא כדה ותעל. כ"ד ספרין דאורייתא כו' שהן בחי' כד שנשאב מים העליון חכמה עלאה של א"ס ב"ה שהוא עד אין קץ ותכלית ועי"ז נאמר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך. אנכי דייקא.

Про це сказано: «І наповнила вона свій глечик і піднялася»: «двадцять чотири (каф-далет) книги Тори» тощо — це рівень глечика (кад), яким черпають вищу воду, вищу мудрість (Хохму) Нескінченного (Ейн Соф), благословенний Він, що не має ні кінця, ні межі. І про це сказано: «І нехай будуть ці слова, які Я (Анохі) заповідаю тобі»: саме «Анохі».

21 והמצוה היא הפתילה שמתלבשת בנפש השכלית והחיונית להעלות' ולקשרה באור התורה שהיא בחי' חכים ולא בחכמה ידיעא הפך שכל אנושי ובה שורה א"ס ב"ה כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ.

А міцва — це гніт, що вдягається в розумову й життєву душу, щоб піднести її та пов'язати зі світлом Тори, яке належить до рівня / аспекту (бхіна) «мудрий, але не мудрістю, доступною пізнанню», на протигагу людському розуму; у ньому спочиває Нескінченний (Ейн Соф), благословенний Він, як написано: «Ім'я Б-га (Гавая) мудрістю заснував землю».

אך צריך להקדים התבוננות של נפש האלקית היא נר ה' נשמת אדם כדי להיות ואהבת וגו' ככל לכבד כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח וכמ"ש אם ישים אליו לבו וגו'

Але спершу необхідно [здійснити] споглядання Б-жественної душі (нефеш елокіс), яка є «світільником Гавая — душею людини», щоб виникло «І любитимеш...» — «усім серцем твоїм»; адже «дух приводить дух і притягує дух донизу», як написано: «Якщо він зверне до Нього своє серце...»,

עד שתהיה חכמה שבנפש החיונית בחי' השמן הנמשך אחר הפתילה של מצוה להתכלל ממש באור התורה שתתהפך ממש מהפוך אל הפוך משכל אנושי המושג לשכל חכמת התורה חכמת אלהית בחי' חכים ולא בחכמה ידיעא כו'

аж поки мудрість (Хохма) життєвої душі не стане бхіною олії, що тягнеться слідом за гнітом міцви, щоб справді стати частиною світла Тори й зазнати справжнього перетворення — з одного краю на цілковито протилежний, від осяжного людського розуму до розуму мудрості Тори, Б-жественної мудрості, до бхіни «мудрий, але не мудрістю, доступною пізнанню» тощо.

שלכן נתלבשה בענינים גשמיים וכל ענינים גשמיים כלולים בה כמו כל צמח האדמה ופרי העץ בסדר זרעים. וכל בעלי חיים בסדר קדשים.

Саме тому [Тора] вдягається у фізичні речі, і всі фізичні речі містяться в ній: наприклад, усе, що росте із землі, і плоди дерева — у порядку Зераїм (Насіння), а всі живі істоти — у порядку Кодашім (Святині).

כדי לברר ולהפך הכל בקדושה. וימלא כבוד ה' את כל הארץ הלזו הגשמית כו':

[Це потрібно], щоб очистити все й перетворити на святість: «І слава Гавая наповнить усю землю» — цю фізичну [землю] тощо.

22 וזהו המגביהי לשבת. פ"י המגביה יי הוא יי שבהי שהדל"ת הוא בחי' דלית. דלית ליה מגרמיה כלום

נעשה ה' ע"י היו"ד שבתוכה

I це [значення слів] «Хто високо підноситься, щоб сидіти». Пояснення: гамагбігі означає «підносить йуд» — йуд, що міститься в гей. Адже далет — це рівень даліс («немає»): «вона зовсім нічого не має власного»; завдяки йуду всередині неї вона стає гей.

והיינו בחי' המצוה שמצדק נעשה צדקה. וצדקה תרומם גוי ע"י שמגביה את בחי' היו"ד שבהי למעלה מעלה באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה ממש.

I це рівень міцви (заповіді), адже з цедек («праведності») постає цдака («благодійність»); i «цдака підносить народ», підносячи рівень йуд у гей дедалі вище — до самого Нескінченного світла (Or Eйн Соф), благословенний Він.

לשבת להיות בחי' מכון לשבתך דהיינו שתהא שם השראת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש שהיא בחי' ישיבה

«Щоб сидіти» — стати рівнем «місця для Твого перебування», тобто щоб там спочивало саме Нескінченне світло, благословенний Він, i це є рівнем сидіння,

דהיינו בחי' ירידה והשפלה אצלו כביכול וכמ"ש וישב ה' מלך לעולם. כי להיות מלך לעולם היא בחי' ישיבה והשפלה כי על מי ימלוך כו'.

тобто рівнем сходження й применшення з Його боку, так би мовити, як написано: «Гавая сидить царем навіки (леолам)». Адже бути царем світу (леолам) — це рівень сидіння й применшення, бо над ким Йому царювати? тощо.

23 וזו היא העלאה שע"י המצות ממטה למעלה. אבל התורה אור היא המשכה מלמעלה למטה המשפילי

לראות בשמים תושב"כ [תורה שבכתב]. ובארץ תושבע"פ [תורה שבעל פה].

I це — піднесення знизу вгору, яке відбувається завдяки міцвот. Але «Тора є світлом» — це притягування згори вниз: «Хто схиляється [Сам], щоб побачити на небесах» — Письмову Тору, «i на землі» — Усну Тору.

ושם הוא לראות בחי' ראייה והתגלות אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה למטה כמו למעלה.

I там ідеться про «бачити»: про рівень бачення й розкриття Нескінченного світла (Or Eйн Соф) — благословенний Він — унизу так само, як угорі.

ולא בחי' שמע ישראל דהיינו התבוננות שבנפש האלהית שהיא בחי' שמיעה בלבד אלא כמ"ש כי עין בעין יראו וגו':

[Це] не рівень «Слухай, Ізраїлю», тобто споглядання у Б-жественній душі (нефеш елокіс), яке є лише рівнем слухання, а натомість, як сказано: «Бо око в око побачать» тощо.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/11/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок